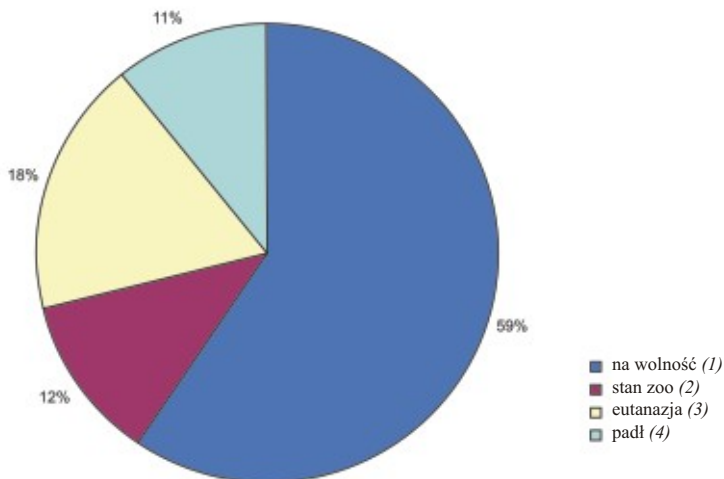

REHABILITACJA SZPONIASTYCH W AZYLU DLA PTAKÓW

Andrzej Kruszewicz

Ośrodek Rehabilitacji Ptaków Chronionych, zwany *Ptasim Azylem* funkcjonuje na terenie Miejskiego Ogrodu Zoologicznego w Warszawie. Z 2 tysięcy ptasich pacjentów trafiających corocznie do Azylu, około 5% stanowią przedstawiciele rzędu szponiastych. Zdecydowanie ponad połowa z leczonych i rehabilitowanych ptaków trafia ponownie na wolność, odzyskując szanse na życie w naturalnych warunkach. Gdyby analizami statystycznymi objąć tylko te ptaki, które przeżyły pierwsze 24 godziny po dostarczeniu ich do leczenia, to odsetek osobników pomyślnie rehabilitowanych wzrósłby do około 70%. Takie analizy wykonywane są w USA, podczas gdy w Europie sukces rehabilitacji oblicza się na podstawie wszystkich osobników dostarczonych do danego ośrodka. Tymczasem wiele ptaków to ofiary wypadków samochodowych, często w stanie agonalnym, które z uwagi na rozległe obrażenia nie mają szans na przeżycie i są od razu usypiane ze względów humanitarnych.

Niektórzy pacjenci Azylu zostają na dłuższą rehabilitację lub zamieszkują woliery zoo. Związane są z nimi czasem niezwykle lub groteskowe zdarzenia, jak choćby historia orła przedniego zaprzyjaźnionego z kurą, czy perypetie związane z odesłaniem do Chorwacji sępa płowego znalezionej z chorwacką obrączką na Pomorzu. Po kilku miesiącach wymiany korespondencji z Ministerstwami Środowiska Polski i Chorwacji, a także z ornitologami z miejsca pochodzenia ptaka, udało się znaleźć sponsora i odesłać ptaka samolotem w miejsce skąd pochodził. Praca z ptakami w Azylu i ich przygotowywanie do powrotu w naturalne środowisko wymagają czasem bardzo zażyłych kontaktów z opierzonymi pacjentami, współpracy z leśnikami, sokolnikami i regionalnymi organizacjami pozarządowymi zajmującymi się ochroną ptaków. Azyl dla Ptaków jest czynny codziennie, od świtu do zmierzchu. Potrzebującego pomocy ptaka można jednak dostarczyć o dowolnej porze dnia lub nocy, najlepiej w kartonowym pudle z napisanym nazwiskiem osoby dostarczającej pacjenta. Ptaka zostawia się ochronie przy głównej bramie zoo, od strony ulicy Ratuszowej.

Rys. 1. Losy otrzymanych ptaków szponiastych w latach 2001-2003

Fig. 1. Fate of birds of prey received during 2001-2003. (1) Released, (2) Stayed in ZOO, (3) Euthanasia, (4) Dead

Rehabilitation Center for Protected Birds, called *Bird's Asylum* functions at the Warsaw Zoo

Abstract: Out of 2.000 bird's patients are admitted annually of which app. 5% are raptors. More than a have are treated and go through rehabilitation and are released into the wild.

Bird's Asylum is opened daily (7x24). Handicaped birds should be delivered in a cartoon box with written name of the person on it. Birds are handed to security personnel at the main gate (Ratuszowa str.). Our phone No.- 022/ 6702207.

Tabela 1. Losy ptaków szponiastych w rozbiści na gatunki w latach 2001-2003

Table 1. Fate of birds of prey, according to species, received in 2001-2003. (1) Species, (2) Released, (3) Stayed in ZOO, (4) Euthanasia, (5) Dead, (6) Total

Gatunek (1)	Na wolności (2)	Stan zoo (3)	Eutanazja (4)	Padł (5)	Razem (6)
Trzmielozjad <i>Pernis apivorus</i>	1	2	1	1	5
Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	0	0	0	1	1
Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	2	1	1	0	4
Sęp płowy <i>Gyps fulvus</i>	1	0	0	0	1
Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	4	5	5	0	14
Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>	4	0	1	0	5
Krogulec <i>Accipiter nisus</i>	23	5	15	9	52
Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>	13	1	1	4	19
Myszołów <i>Buteo buteo</i>	46	18	25	10	99
Myszołów włochaty <i>Buteo lagopus</i>	1	0	0	0	1
Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>	2	0	0	0	2
Orzeł przedni <i>Aquila chrysaetos</i>	0	1	0	1	2
Pustułka <i>Falco tinnunculus</i>	90	6	11	9	116
Drzemlik <i>Falco columbarius</i>	1	0	0	0	1
Kobuz <i>Falco subbuteo</i>	1	0	0	1	2
Raróg <i>Falco cherrug</i>	2	0	0	0	2
Raróg górski <i>Falco biarmicus</i>	1	0	0	0	1
Sokół wędrowny <i>Falco peregrinus</i>	5	0	0	0	5
Razem (6)	197	39	60	32	332

Andrzej Kruszewicz

e-mail: akruszew@zoo.waw.pl

Sokół wędrowny *Falco peregrinus* (fot. S.Sielicki)